Международен кооперативен алианс

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА КООПЕРАЦИИТЕ ДО 2020 (БЛУПРИНТ)

ICA

2012 International Year of Cooperatives

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА КООПЕРАЦИТЕ ДО 2020 (БЛУПРИНТ)

Този документ е написан под ръководството на работната група за планиране на Международния кооперативен алианс от Клиф Милс и Уил Дейвис, Център за финансов и собствен бизнес, Оксфордски университет.

Членовете на работната група за планиране са:

Дама Полин Грийн
Президент на Международния кооперативен алианс

Марк Крейг
Кооперативна група (Великобритания)

Нелсън Куриа
Застрахователна група CIC (Кения)

Стефан Бертран
Дежарден (Канада)

Джанг Вангшу
Всекитайска федерация за снабдяване и маркетинг на кооперациите(Китай)

Клиф Милс

Клиф Милс е практикуващ адвокат и отговаря за управлението в кооперации, взаимоспомагателни дружества и членски организации. Той е подготвил Уставите на редица водещи кооперации в областта на търговията на дребно от Великобритания, работил е усилено в развитието на нови кооперативни модели за обществени услуги. Изиграл е важна роля за развитието на кооперативното законодателство във Великобритания.

Като старши научен сътрудник в Центъра за финансов и собствен бизнес на Оксфордския университет, Милс е основен сътрудник в Mutuo и консултант в Capsticks solicitors LLP и Cobbetts LLP.

Д-р Уил Дейвис

Уил е асистент професор в Център за интердисциплинирани методологии, университет Уоруик. Неговата сфера е икономическа социология и политическа икономика. Той е автор на редица политически доклади.

Той участва редовно в медийни и политически дебати, изготвя публикации за Financial Times, The New Statesman, Prospect, The BBC and The New Left Review.

Уил е бил академичен директор в Центъра за финансов и собствен бизнес на Оксфордския университет до септември 2012. В момента тази длъжност заема д-р Рут Йеоман, които даде своя принос за завършване на Блупринта.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение 1

Цел на документа 3

Обобщение 4

Глава 1
Участие..... 7

Глава 2
Устойчивост. 13

Глава 3
Идентичност. 19

Глава 4
Правна рамка.....25

Глава 5
Капитал..... 31

Заключение 35

Декларация за кооперативната идентичност 39

Въведение

През 2009 г. Генералната асамблея на Организацията на обединените нации обяви 2012 г. за Международна година на кооперациите.

I 2012 Международна година на кооперациите
"**Кооперациите напомнят на международната общност за възможността да бъдеш едновременно икономически стабилен и социално отговорен". Бан Ки-мун, Генерален секретар на ООН.**

Целите на ООН за Международната година на кооперациите са:

- **Повишаване на обществената информираност за кооперациите и техния принос за социално-икономическото развитие и постигането на Целите на хилядолетието за развитие.**
- **Насърчаване създаването и развитието на кооперации.**
- **Насърчаване на правителствата да въведат политики, закони и наредби, подпомагащи създаването, развитието и стабилността на кооперациите.**

Понастоящем през втората половина на 2012 г., след пет години на финансови сътресения по- развитите икономики в света останаха в състояние на криза, от която все още няма видим изход, като в същото време развиващите се икономики бяха затруднени да постигнат Целите на хилядолетието. В много страни правителствата са в отстъпление, намаляват социалните и публични разходи и по този начин оставят гражданите още по-уязвими на икономически сътресения. В други, неравенството продължава да се засилва като икомическата мощ се променя драстично, което води след себе си социални последици. Общото движение за глобално надмощие от Запада към Изтока е очевидно, но все още няма достатъчно разбиране от политическите институции как да се реформират, за да се справят с нарастващото социално недоволство, икономическа стагнация и бъдещата несигурност.

В тази обстановка на несигурност и трудности, кооперациите могат да дадат надежда и ясна посока за гражданите по целия свят. Уникалното сред различните модели на организация е, че кооперациите обединяват икономическите ресурси и демократично ги управляват. Кооперативният модел е икономически ефикасен и ефективен начин за осъществяване на бизнес, който покрива по-широк спектър от човешки потребности, времеви хоризонти и ценности в процеса на вземане на решения. Това е подход, който работи и в много малък и в много голям мащаб. Кооперативното движение е разпространено в целия свят и осигурява милиони работни места. Кооперативните организации създават дългосрочна сигурност, те са устойчиви, дълготрайни и успешни.

Това е историческа възможност за кооперативното движение. За политическите институции в много страни, които се борят да се справят с бързо променящия се свят, от съществено значение е, че гражданите стават все по-находчиви, предприемчиви и намират в лицето на кооперацията възможност да се справят с неизбежните социални и екологични предизвикателства, пред които сме изправени като общност в световен мащаб. Рядко аргументите в полза на кооперациите са били по-силни, отколкото сега през 2012 г. Ако обаче не се предприемат съгласувани действия през следващите няколко години, моментът ще бъде безвъзвратно загубен. До 2020 бедността ще се увеличава, положението на младите хора ще се влошава и глобалното затопляне ще има все по-видимо въздействие върху ежедневието на хората.

- Кооперациите обединяват **1 млрд. членове** по целия свят: *Worldwatch Institute, Публикация за жизнените показатели, 22/2/2012*
- В Индия потребностите на **67% от домакинства** в селските райони се задоволяват от кооперациите:МОТ (2011)) *Кооперациите в подкрепа на селското стопанство, в което централно място заемат хората;*
- 40% от домакинството на Африка членуват в кооперации
- 300 от най-големите кооперации реализират заедно годишен оборот от над 2 трилиона щатски долара през 2010 г.: *Доклад Глобал 300 за 2010 г.: Най-големите световни кооперации и финансов бизнес*

До 2020 г. трябва да сме в състояние да погледнем назад към 2012 като година, представляваща повратна точка за кооперативното движение.

Цел на настоящия документ

Този документ беше приет като проект на Генералната Асамблея на Международния кооперативен алианс (МКА) в Манчестър през октомври 2012. След коментари и дискусии(отразени в актуализираната версия) Блупринтът беше одобрен от Генералната Асамблея. Сега се публикува във окончателен вариант.

Немерението на Генералната Асамблея е документът да бележи началото на кампания в световен мащаб, която да издигне на ново ниво начинът, по които кооперациите осъществяват бизнес. Амбициозният план на този документ - "Предизвикателството 2020" - е кооперативната форма на бизнес към 2020 г. да стане:

- **Признат лидер в устойчивостта**
- **Модел, предпочитан от хората**
- **Най- бързо развиващата се форма на предприятие**

„Предизвикателството 2020" се стреми да надгради постигнатото през Международната година на кооперациите и устойчивостта, демонстрирана от кооперативното движение след големият финансов колапс. Чрез следване на стратегията, очертана в Блупринта, целим да превърнем Кооперативната декада в период на сигурен растеж (2011-2020).

Международната година на кооперациите представлява отправна точка за движението. Засилва чувството за споделена цел, доказателство за което са различните по мащаб дейности и тържества по повод Международната година, редица международни конференции и срещи на върха, състояли се по цял свят, на които беше приета декларация за резултатите, както и широко популяризиране сред кооперациите по целия свят на логото за 2012 – Международната година на кооперациите. То спомогна за популяризиране на кооперациите извън границите на самото движение, сред гражданското общество и сред правителствените и междуправителствени органи.

Това са значими постижения, но те трябва да се разглеждат в контекста на доминиращите очертаващи се тенденции, като такива с, които в близко бъдеще да се ангажират политиците, обществото и икономиките.

Някои от най-важните глобални тенденции са:

- Влошаването на състоянието на околната среда и изчерпването на ресурсите;
- Нестабилен финансов сектор;
- Нарастващото неравенство;
- Нарастващите различия в глобалното управление;
- Привидно лишеното от права младо поколение;
- Загуба на доверие в политическите и икономически организации;

Кооперациите вече имат значителен принос в намаляване тежестта на тези пресиращи глобални проблеми. Но с адекватна подкрепа, повече разбиране и признание, те биха могли да дадат още по-голям принос. Ето защо ние вярваме, че основните приоритети сега са много повече хора да осъзнаят ползата от кооперативната форма на организация, да предоставят на хората инструменти и подкрепа за създаване, финансиране и развитие на устойчиви кооперации и да се премахнат бариерите, които срещат по пътя си.Затова целта на този документ е да представи Плана за Кооперативна Декада и да предостави ясна посока за действие през идните години.

Сега предизвикателството е МКА, националните органи, секторни организации, кооперациите и индивидуалните членове да реализират целите на Блупринта.

Обобщение на Стратегията на Блупринта

Отправната точка за стратегията за глобалното бъдеще на кооперациите е, че те заявяват категорично пред външния свят, че осъществяват бизнес по начин, който е много по-добър и прави по-ефективен баланса на глобалната икономика, отколкото доминацията на един единствен модел, както е сега.

- Кооперациите са по-добри, защото **участието**, което предлагат на физическите лица ги прави по своята същност по-ангажирани, по-продуктивни и едновременно с това по-полезни и от по голямо практическо значение за съвременния свят. Целта е да се издигне участието в рамките на членството и управлението на ново ниво.
- Кооперациите са по-добри, тъй като техният бизнес модел създава по-голяма икономическа, социална и екологична **устойчивост.**
- Кооперациите са по-добри, защото те са бизнес модел, които от икономическа гледна точка поставя хората в основата на вземането на решения и допринасят за по-голямото усещане за честна игра в глобалната икономика. Целта е да подобрим нашата външна идентичност.

Глави 1 (Участие) и 2 (Устойчивост) обясняват защо кооперациите предлагат по-добър начин за осъществяване на бизнес. Глава 3 ефективно определя задачите на коперацията днес: какво означава да бъдеш кооперация и какви са определящите характеристики или "нерушимата същност".

- На това се гледа през призмата на **идентичността** – което се определя от основните ценности и принципи на кооперативизма, и трябва да бъде разпространено чрез силно и отличително послание, което да даде гаранция, че всички от политици до широката общественост да разберат какво представлява кооперативния бизнес модел.

Така, че целта е да се изгради кооперативното послание и да се защити кооперативната идентичност.

С присъщата и постоянна полза на кооперативния модел, ясно установената, и отличителна кооперативна идентичност в изказаните твърдения, вниманието се насочва към глави 4 и 5 към това какво улеснява и възпрепятства кооперациите.

- Кооперациите във всяка юрисдикция се основават на **правна рамка**. Тази рамка играе важна роля за жизнеспособността и съществуването на кооперациите.

Блупринтът цели да осигури подкрепяща правна рамка за кооперативен растеж.

- Кооперациите имат потребност от достъп до **капитал**, когато се създават, развиват и процъфтяват. Целта е да се осигури надежден кооперативен капитал, като в същото време остава гарантиран контрола на членовете.Това са пет взаимосвързани и припокриващи се теми в стратегията на Блупринта, които ще бъдат илюстрирани по следния начин:

coop
FÖR HUS OCH

За постигането на „Визия 2020”, Блупринта включва и се концентрира върху тези пет важни взаимосвързани теми и изграждане на индивидуална стратегия по отношение на всяка от тях. Всеобхватният дневен ред на МКА, неговите членове и движението като цяло се изразяват в следното:

1. Издигане на ново ниво **участието** в рамките на членството и управлението

2. Позициониране на кооперациите като съзидатели на **устойчивост**

3. Създаване на кооперативно послание и защитаване на кооперативната **идентичност**

4. Осигуряване на **правни рамки**, които подкрепят кооперативния растеж

5. Осигуряване на надежден кооперативен **капитал**, като в същото време остава гарантиран контрола на членовете.

Всяка една от тези теми представлява приоритетна област за МКА, нейните членове и движението като цяло.
Всяка глава от този документ завършва с няколко възможни и индикативни действия, които могат да бъдат предприети за постигане на целите. Сега МКА, Бордът, членовете, регионите, секторните организации и кооперативните мрежи трябва да решат какви действия да се предприемат, за да реализират целите в Стратегията и редовно да оценяват напредъка и въздействието сред широк набор от фактори, включително социални, екологични и икономически. Работейки заедно по тези въпроси кооперативната общност заедно може да постигне целта и да отговори на „Предизвикателство 2020”. След Международната година на кооперациите, намерението е този Блупринт да предостави на МКА и неговите членове ясна отправна точка за предприемане на бъдещите дейности, подкрепени с амбициозни цели.

1. Участие

"Издигане на ново ниво на участието в рамките на членството и управлението"

Демократичното участие на членовете е най-присъщата характеристика на начина, по който кооперациите осъществяват бизнес и голяма част от това, което отличава кооперацията от традиционните капиталови компании.

Всеки член играе важна роля в кооперацията, която надхвърля основните икономически отношения на потребители, служители или производители. Всички членове са собственици на кооперацията, по демократичен начин, участват в нейното управление и има право на информация, глас и представителство. В този Блупринт ние използваме думата "участие" като синоним на този сбор от права.

Разполагаме с достатъчно доказателства, които предполагат, че предоставянето на потребителите и служителите на право на глас в организациите предполага една по-добра, по- интелигентна и отговаряща на потребностите форма на бизнес. Потребителните и кредитни кооперации намаляват бедността и имат положителен принос в развитието на умения, образованието и равенството между половете. По-високите нива на участие на служителите и по-ефективното вземане на решения се постигат чрез членовете,служители, защото характерните демократични структури, подпомагани от кооперациите дават възможност отделния човек чрез участието си реално да повлияе в рамките на организацията, като представи своите виждания пред демократично легитимен орган.

Кооперативната традиция на демократично участие на работното място дава възможност на хората да развият умения и увереност за участие в техните общности и кооперации.

Кооперациите са място за обучение как да участвате в демократичното вземане на решения, и като такива, те генерират обществено благо, което е отвъд икономическия интерес. По този начин, демократичното участие в кооперации предполага и по-добри бизнес решения и по-силни общности.

Кооперативни организации	**Член-кооператор**
Всеки желаещ може да се присъедини и напусне	Мога да намеря общ интерес с други, ако съм отворен към техните потебности и ако им позволя да се кооперират с мен.
Твоят глас ще бъде чут	Защото имам равен глас за това, което се случва, слушам и общувам свободно и честно.
Контролираш капитала	Следя от близо това, което се опитваме да направим заедно и решенията, които вземам се ръководят от това.
Заедно сте независими	Аз помагам на други и в някой случай те помагат на мен, така че заедно сме по-силни да контролираме нашето бъдеще.
Може сам да се развиваш	Заинтересован съм да науча нещо от другите около мен, така че да работя по по-кооперативен начин.
Можеш да бъдеш по-успешен, като се кооперираш с други, които знаят как да се кооперират	Търся възможности за да се кооперирам с други в нови области.
Можете да направите нещо за вашата общност и да продължите да успявате	Наясно съм, че съм част от по-голяма система и се ангажирам да направя това, което мога по-добре.

Моята полза – нашата полза

Онези социални пионери, които са създали кооперациите през изминалите векове са имали ясна визия: това, което са прозрели е, че когато хората си сътрудничат и работят заедно, могат да задоволят своите индивидуални и колективни потребности (за достъп до стоки и услуги, или до работа). За тях участието е било крайна цел, а не самоцел. Те се включват и ангажират като част от процеса на създаване на техните кооперации и осъществяване на дейността.

Съвременният потребителски свят на развитите икономики е много различен. Чрез съвременните системи за транспорт, множество конкуриращи се доставчици и най-вече силата на интернет, липсата на достъп е заменена в много случаи от множество възможности за избор. Консуматорската култура доминира. Това не само потенциално премахва необходимостта от инициативи за самопомощ на общностно ниво, но на индивидуално ниво води към тенденция да бъдем апатични, самодоволни, или просто мързеливи.

Това обезкуражава гражданско участие, и насърчава преследване на личния интерес и удовлетвореност. Световната финансова криза и неуспеха на развитите икономики и техните институции да отговорят на потребностите на своите граждани, днес драстично променя ситуацията. С нарастващото неравенство и срив на доверието в търговски, правителствени и дори религиозни институции, да стоиш настрана и да чакаш някой друг да реши проблемите ти вече не изглежда разумно. Анализът на глобалните тенденции определя като първа от трите глобални тенденции "даване на повече права на отделната личност, което допринася за чувство на принадлежност към една общност от хора".

ДВИГАТЕЛИ ЗАПРОМЯНА

- Появата в световен мащаб на средната класа, свързана помежду си чрез безброй мрежи.В резултат на това гражданите ще искат да имат по-силен глас за тяхното бъдеще, отколкото са имали предишните поколения.

- Нарастващото осъзнаване, че исканията и загрижеността на хората в много различни страни се сближават и те споделят общи стремежи и поводи за недоволство. Това ще контрастира остро с капацитета на правителствата да предоставят обществени блага, особено тези, свързани с подобряване качеството на живот, което води до очаквана пропаст.

- Увеличаване на натиска на гражданското общество за пряко участие на политическата сцена. По-голямо участие и знания, съчетани с нарастващото разминаване с очакванията може да доведе до напрежение, бунт и конфликти. Младежките движения от 2011 г. - от редиците на които има вероятност да се появят много членове от мощни елити до 2030 са наясно с проблемите, пред които е изправена представителната демокрация.

Това е съвсем различен контекст. Нарастващото разочарование на по-младите хора вече е видимо, тъй като те съзнават, че институциите и системите се наследяват, заедно с непосредствените икономически предизвикателства, пред които са изправени (завършили образование, но без бъдеще). От Лос Индигнадос в испанските градове, в световен мащаб движението „Окупирай", е това, което е описано от един американски философ като "събуждането на демокрацията".

В този контекст, участието, включително по-широкото демократично участие е към своя край, начин на противодействие на съсредоточаването на властта в ръцете на един малък елит, начин за оспорване на остарялото мислене на предишните поколения, което изглежда се проваля. Това позволява на отделните хора да имат някаква степен на влияние върху нещата, които оказват влияние върху живота им. Това отговаря на необходимостта от демократично участие в целия спектър от институции, от които хората в момента се чувстват изолирани и както изглежда реално не се отчитат.

Така че участието отново се превръща в един най-ценните активи на кооперативния сектор

Но възможностите за участие и очакванията, които (особено) младите хора имат за участието са се променили драстично през последните години. Мрежовите форми на асоциации набират скорост през последните години, в които разделението между "членове" и "нечленове" не е ясно дефинирано. Дигиталната революция, социалните медии и възхода на "пост-бюрократичното" управление предоставя по-голяма хоризонтална организация и прозрачност.
Кооперациите не е необходимо - и не трябва да се отказват от дефиницията за членство с право на глас: но ако не останат отворени за новите възможности за участие и ангажираност и желание за иновативност, те биха могли да пропуснат възможности да вдъхновяват и увлекат новото младо поколение членове. Освен това, те рискуват да изглеждат като по-бавни и по-малко адаптивни в сравнение с новите движения, разпространяващи се чрез мрежи като „Окупирай", както и за консорциуми, при които се търси печалба, които ангажират обществеността и потребителите по нов интерактивен начин.
Функцията на участие в кооперацията също се развива в някои икономики с появата на кооперации от нов тип, особено в областта на обществените услуги като здравеопазване и социални грижи, нови технологии, особено възобновяема енергия и други зелени технологии; и креативното използване на мобилните технологии и портативни wi-fi технологии, за предоставяне на финансови услуги в отдалечени земеделски и други кооперации. В тези организации, потребителите, служителите и другите работещи работят в екип, за да се постигне по-голяма ефективност на бизнеса. Съвместното участие включва тези и други важни групи в конкретни сектори (като болногледачи, родители, местни жители, специализирани местни групи) осигурявайки платформа за разглеждане на по-гъвкави и ефективни механизми за бизнеса, представяйки им идеята за съвместно производство при създаването на организацията и предоставяйки им конкурентно предимство пред традиционните бизнес компании.
Участието на обикновените хора също играе важна роля по отношение на самото МКА.

Един аспект на подвижните „тектонични плочи" на властта на правителствено ниво е нарастващото значение на нови платформи за управление като Г-20

Тъй като за решението на най-големите проблеми в света се изискват общи решения се увеличава значението на всестранните институции. МКА е една такава институция. Тя дължи съществуването си, както и своята легитимност и власт на членството на обикновените хора (1 милиард членове) в кооперации по целия свят, както и на участието на кооперациите в техните национални органи. Участието с грижа на местно ниво по този начин затвърждава легитимността и авторитета, както на кооперативни организации от първо ниво, така също и на техните представителни органи като например МКА.

Целта

Целта е да издигнем участието на членовете и управлението на ново ниво и да направим това, като се съсредоточим върху практическите аспекти на участието:

- Конкретно и пряко съсредоточаване върху младите хора на средна възраст и младите хора, изследвайки механизмите за формиране и поддържане на отношения, имайки предвид дали установените традиционни механизми за участието и ангажираността могат и трябва да бъдат адаптирани. Кооперативният сектор трябва да отправи уникално предложение към младите хора да се включат, да ги покани да участват на практика за да помогнат формирайки бъдещето на кооперацията. Те трябва да бъдат включени в действията по планирането по осъществяването на този Блупринт. Това включва разглеждане на голям набор от въпроси. Младите поколения развиват ли свои собствени механизми за сътрудничество, от които изграденото движение може да се поучи? Кооперациите осигуряват ли необходимия достъп на младите хора? Ангажирани ли са за създаването на място или платформа за тях и това дава ли им възможност да вземат бъдещето си в ръце? Използват ли правилният език?
- Най-нови иновации в демократичното участие, ангажираност и идентифициране, разпространяване и прилагане на най-добри практики. Това включва разработване на най-добри практики по отношение на комуникацията, вземане на решения, срещите (както физически, така и виртуални) и откритост. То също включва проучване на начини за насърчаване, запазване и изграждане на участието, чрез предоставяне на членовете на ползи и стимули.
- Осигуряване на подкрепа за всички кооперации да приемат стратегии за членство и да докладват годишно за тях. С кооперациите, които, предоставящи услуги в различни и големи общности, кооперативният сектор има интерес да поддържа някои стандарти при осигуряване на представителство на членството, като един вид защита, за да не се приемат като недостъпни, но и като прекалено отворени с оглед задоволяване на човешките потребности и осъществяване на бизнес. Добра практика в развитие на членството не се свързват единствено с 5-ти кооперативен принцип (Образование, обучение и информация) и 7-ми кооперативен принцип (Грижа за общността), но също така и с нещо, което кооперациите могат да направят, за да покажат техните отлични постижения, отличаващи ги от другите форми на организации.
- Изследване на параметрите на традиционното членство, като се има предвид как другите иновативни и традиционни форми на участие (като коментар, разговор и дебат, ангажимент чрез социалните медии) могат и си взаимодействат с членството, както и дали различните нива на участие (напр. член, поддръжник, последовател) са подходящи или не в този контекст.
- Осигуряване на тяхното лидерство в иновациите в контекста на трудова организация, включително и управленските практики за съвместно производство и човешките ресурси. Чрез предимствата да си член-служител при участието във взимането на решения и споделянето на информация, кооперациите могат и трябва да обръщат внимание на конкурентния натиск от страна на частния бизнес.
- Като отделна инициатива и свързана с темата за капитала по-долу, трябва да се изследва различна по-ограничена форма на участие на тези, които предоставят капитала, което от своя страна не подкопава и не накърнява същността на кооперациите.

Това се счита и за важна и легитимна цел, която МКА да преследва и важна част от ролята, която изпълнява

Отделните кооперации са насочени към задоволяване потребностите на хората, които обслужват и, с които заедно управляват кооперациите. Именно в това се изразява ролята на националните органи и МКА да предприеме дейности, които ще осигурят подкрепа на кооперациите в дългосрочен план. Те трябва да предприемат действия, които помагат за изграждането на успешни и устойчиви кооперации, които осигуряват препитание и насърчават индивидуалните членове да вършат ежедневните си задължения.

Как може да се постигне целта?

Както е обяснено по-нататък в заключенията по-долу, отговорността за планиране на изпълнението ще бъде споделена сред движението и трябва да бъде постигнат напредък в тази насока. Все пак, за да посочим някои от идеите, които вече са се породили при дискусия в рамките на МКА, и да предизвикаме дискусия, но без да се изисква установено или налагащо ограничение на този етап, ви предлагаме следните идеи.

ВЪЗМОЖНИ ИЛИ ИНДИКАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ

- Намиране на нови начини за „**присъединяване**" на кооператори в рамките на кооперативния сектор, които да създава по-свързани мрежи от кооператори.

- Събиране и съпоставяне на информация за **най-добрите практики**; намиране и споделяне на най-добрите идеи, включително в области като равенството на половете; определяне на негативни или вредни тенденции, помощ при представянето на лоши практики и разработване на практически инструменти и техники за тяхното подобряване.

- Събиране и съпоставяне на информацията, която показва как такива примери за най-добри практики са положително свързани със **сериозно представителство** сред широк набор от показатели, в това число, например, финансов успех, ангажираност на служителите, социална ангажираност и устойчивост на околната среда.

- Работата с младите хора на средна възраст и млади хора и **социалната медийна индустрия**, която изследва мотивацията на младите поколения по отношение на съвместната дейност и афинитетът им за това; как комуникациите и формирането на връзки се е променило и се променя, както онлайн, така и офлайн; изследване на практики, които се прилагат напоследък от движенията.

- Проучване и оспорване на съществуващите практики на **кооперативна демокрация**, събиране на доказателства за иновационни практики, насърчаване на проучвания за алтернативни подходи, събиране на данни.

- Във връзка с участието на **членове без финансов принос**, събиране на доказателства на съществуващите модели и практики (виж по-долу).

- Ангажиране на **кооперациите от Глобал 300** да допринесат за увеличаване видимостта на кооперативния успех и влияние

По-силен глас за кооперациите, например чрез инициране на кръгла маса за лидерството"

2. Устойчивост

„Позициониране на кооперациите като съзидатели на устойчивостта"

Конвенционалните бизнес модели в момента понасят негативи от кризата на неустойчивостта в икономически, социален и екологичен план. Финансовата криза е един епичен пример за опасностите от предпочитането на краткосрочна печалба пред по-дългосрочна жизнеспособност. Доминиращият модел на капитализъм от последните три десетилетия се придружава от повишени нива на неравенство, което означава, че се преминава на по-ниско ниво по отношение на "социалния капитал" и благополучието. В същото време търсенето на "полза за акционерите" от частните компании много често става за сметка на устойчивостта на околната среда, какъвто е случая с разлива на петрол от Британ Петролиум в Мексиканския залив (виж карето по-долу).

Всички тези кризи произтичат от бизнес модела, който поставя финансовата печалба пред потребностите на хората, модел, който се стреми да присвои печалбите и социализира загубите. Както твърди Майкъл Портър - гуруто от Бизнес училището в Харвард, бъдещето принадлежи на тези предприятия, които инвестират в "споделената полза", това е, което отразява правилно тяхното въздействие върху клиентите, околната среда, служителите и бъдещето.

Устойчивостта в най-общ смисъл е способността да се подкрепя, поддържа или остава трайност. От 1980 насам устойчивостта на човека е свързана с интеграция на околната среда, икономиката и социалните измерения, които предоставят глобално „стопанисване", изразяващо се в отговорно управление на ресурсите. Кооперациите винаги са се стремяли да се даде възможност на хората да имат достъп до стоки и услуги, които са произведени без експлоатация. Това означава, търговия в съответствие с набор от ценности, въз основа на това, което днес наричаме устойчивост. С поставянето на човешките потребности в центъра, кооперациите отговорят на днешните кризи на устойчивостта и представляват отличителна форма на "споделена полза". Кооперациите се стремят да оптимизират резултатите за кръга от заинтересовани страни, без да се стремят да максимизират ползата за всеки един отделен участник. Изграждането на икономическа, социална и екологична устойчивост следва да бъде една широкообхватна мотивация и обосновка за разрастващото се кооперативно движение. То предлага отговор на въпроса защо кооперациите са необходими и полезни в този исторически момент. Казано по-просто, кооперациите са по-ефективни от традиционните бизнес модели, като се вземе предвид широкия набор от ползи и стойност (настоящи и бъдещи). МКА трябва да поеме лидерство при очертаване на визията на кооперативната икономика, която определя дългосрочните резултати и съответните стойности/ ползи. В същото време, трябва да се възползва от опита и добрите практики извън кооперативното движение, да формулира и измери вида ползи, които кооперациите предоставят на обществото, и да покаже, че доминиращият модел на капитализма е драстично по-ниско производителен. Тази глава определя стратегията за начините, по които да се направи.

Единадесетте работници, убити при пробива и 4,9 милиона барела петрол, които се разляха, вече са забравени. За кратко време нанесената екологична щета не беше катастрофална, както ни заплашваха, а е с дългосрочното въздействие, което ще се окаже тежък данък върху верига по доставка на морски храни, вземайки много жертви сред морските обитатели в залива. Но докладите от изминалата година и тематичната книга за годишнината от бедствието предоставя данни, които разкрива как добива на нефт и газ е толкова безразсъден и необясним, колкото са големи фалиралите банки, които доведоха финансовата криза от 2008 г. Бедствието, причинено от Британ петролиум, разкри едни и същи проблеми характеризират финансовата криза – недобро държавно регулиране, корпоративни печалби въпреки рисковете, умилкваща се преса. Големите банки и големи петролни компании имат повече общи неща, отколкото техния размер.

Целта

Въпреки че има някои изключения по места, в момента устойчивостта не е термин, който универсално се асоциира с кооперациите. Това е нещото, което трябва да се промени до 2020 г. – да се позиционират кооперациите като съзидатели на устойчивостта.
Кооперативният сектор трябва да демонстрира убедително, че устойчивостта е в същността на кооперациите и че кооперативните организации имат положителен принос към устойчивото развитие в три посоки:

- **Икономическо:** Има неоспорими доказателства, че разнообразието от форми на собственост допринася за по-стабилен финансов сектор като цяло. Инвеститорските компании се концентрират върху това как възникна финансовата криза, а именно мениджъри, които действат в свой интерес и съвсем малко в интерес на акционерите. Извън сектора на финансовите услуги, е налице нарастваща загриженост за насърчаване на „ползи за акционерите" подкопавайки дългосрочния продуктивен потенциал на фирмите.

Кооперациите предоставят редица положителни послания, които да се споделят тук. Първо, законът за финансовите кооперации е в интерес на своите членове, а не на акционерите. Те търсят „ползи за заинтересованите лица" и „ползи за членовете", което ги прави несъмнено по-малко рискови. Има добри примери, които предполагат, че кредитните кооперации допринасят за по-голяма финансова стабилност и устойчивост.

На второ място, поставяйки потребностите на отделната личност и предоставяни услуги в центъра на тяхната организационна цел, а не печалбата, кооперациите не страдат от този проблем на недалновидност, който рефлектира върху другите финансови и нефинансови предприятия. За да се обясни това по друг начин, те не страдат от проблема на "потребността от финанси", с което се характеризира капитализмът през последните двадесет години и за който финансовите резултати са централен индикатор за добър бизнес. По този начин те подобряват разнообразието и цялостното представяне на бизнес формите, предоставяйки реален избор за това как се осъществява бизнес. В развиващите се икономики, те играят основна роля в икономическото развитие, както пряко, така и косвено, както и в подкрепа на въвеждането на нови технологии (виж карето на текста по-долу).

"Достигнахме до ситуация, в която собствеността и контрола на банките обикновено принадлежи на агенти, представляващи малка част в балансовите отчети, но те действат със социално неоптимални рискови намерения. Ясно е кои са губещите в настоящата криза"
Анди Халдейн, изпълнителен директор за финансова стабилност, Банката на Англия - http://www.lrb.co.uk/v34/n04/andrew-haldane/the-doom-loop

Кооперациите демонстрират тенденция към противопоставяне на кризи в историята на съществуването си. Това се доказва и от сегашната криза - кооперативните банки и кредитните съюзи се справят добре по време на банковата криза.
Например Rabobank увеличи до 42% пазарния си дял през 2008 г. и нейните членуващи институции реализираха 20% увеличение по депозитите. Нивата на членство на кредитните съюзи растат през 2008-2009
J. Birchall & L. Ketilson (2009) Устойчивостта на кооперативния бизнес модел по време на криза. (МОТ)

Канада: 1 от 3 канадци са членове на кредитни съюзи [The Globe и mail, 15/5/2012] и кредитните съюзи имат все по-голям дял от пазарите на дребно, депозитите и пазарите на жилищни ипотечни кредити, които са 16% и 19% съответно през 2010 г. [Инвеститорски услуги на Moody световен банков доклад, април 2010 г.] През първото тримесечие на 2012 г., Desjardins се нарежда на 16-то място от 7 500 приемащи депозити финансови институции в Северна Америка и е 2-ра по капиталова адекватност, което е 16.0%. [Група Desjardins, финансов отчет за първо тримесечие 2012.]

- **Социално**: Сред негативните външни фактори, породени от съвременния капитализъм, с които държавата често е натоварена да се занимава, са социалните проблеми, свързани с индивидуализма и неравенството. Някои от тях включват ненужно човешко страдание, като все по-често е измервател на икономиката на щастието и проучвания за благосъстоянието на хората.

Други, допринасят за парични разходи за правителствата, където те се проявяват под формата на здравни проблеми и престъпност. Проучването на "социалния капитал" показва, че обществата, където има асоциации с по-високи нива на членство се справят по-добре в икономическа насока, отделно от това че се радват на по-високи нива на доверие и демократично участие.

Кооперациите допринасят положително по два начина. Първо, предоставят социални услуги на нуждаещите се. Степента на развитие на "социалните кооперации" варира за всяка отделна страна, като това е широко разпространено явление в някои държави, като Италия и Япония.

Кооперациите не са просто оператори на пазара, а и предоставят услуги, които иначе трябва да се предоставят от частните държавни застрахователни компании. Когато това се случи, съществува много силно желание от правителството от фискална гледна точка да ги подкрепя в това им начинание, особено в контекста на възникнали фискални кризи.

Около 250 милиона фермери в развиващите се страни членуват в кооперации.
Световната банка (2007) Световен доклад за развитие 2008: Развитие на селското стопанство

В кооперациите в Кения работят 300 000 души, като се създават работни места за 2 милиона души чрез финансиране и създаване на нови възможности. *МОТ (2012 г.) Как жените успяват да се препитават чрез кооперациите: случаят на Кения, Танзания и Уганда*

Проучване на Станфордския университет установи, че новите технологии могат да подобрят устойчивостта на селското стопанство в развиващите се страни, но само с участието на местните фермери и създаване на икономически и социални мрежи. Едно проучване на земеделските производители в долината Яки, Мексико установи, че за фермерите е много по-вероятно да получат информация относно прилагането на нови технологии от техния местен кредитен съюз, отколкото от учените. Изследователите твърдят, че усилията за въвеждане на нови, по-устойчиви технологии в селското стопанство, трябва да се осъществи от институции, в основата на които е участието – като кооперации.
Станфордски университет (2011) http://news.stanford.edu/news/2011/june/understanding-farmer-networks-60211.html

На второ място, членството и асоциациите са добри сами по себе си, като в същото време действат като важни ресурси, които спомагат за разцвет на обществата и икономиките. **Кооперациите допринасят за натрупването на "социалния капитал" на една нация, по начин, който традиционните бизнеси не успяват.**

Организацията на обединените нации признава това, като призова правителствата да насърчават и улесняват създаването и развитието на кооперации, включително да предприемат мерки, имащи за цел да дадат възможност на хората, живеещи в бедност или принадлежащи към уязвими групи да се включат на доброволни начала в създаването и развитието на кооперации. Това е особено важно за развиващите се страни. Това е фактор, който ангажира правителствата и политиците и им дава възможност да печелят повече от техните конкуренти по вече признати начини.

- **Околна среда:** Има редица доказателства, че кооперациите са лидери в опазване на околната среда. Причините са много. На първо място,тъй като са организации с участие на членове, са загрижени за екологичните резултати,за което имат демократичен глас членовете, без да се налага да се изчислява възвращаемостта на инвестициите. На второ място, кооперациите са основните заинтересовани страни,като способността за бизнеса да прокара отрицателни за околната среда въпроси (като отпадъци и замърсяване на природата)при определени заинтересовани страни е намалена.

Международната агенция за развитие на Дежарден (DID) работи с Канадската агенция за международно развитие и е лидер в микро финансирането с 8,8 милиона членове и клиенти с общ кредитен портфейл за 2,5 млрд. щатски долара. Последните проекти включват финансиране на възстановяването в Хаити, кредитен портфейл от 11 млн. долара в Панама в края на декември 2011, в подкрепа на 1700 предприемачи и кредитен портфейл в Замбия за 7 милиона щатски долара, където заемат 35% от пазара за микрофинансиране
http://www.did.qc.ca/en/our-partners/performance-report/

Едно проучване на кооперации в Шри Ланка и Танзания установява, че по-голямата част от кооперациите допринасят за намаляване на бедността. Те също така дават положителен принос в области, които не са свързани с приходи, като развитие на уменията, образование и равенство между половете
Birchall & Simmons (2009) Кооперациите и намаляването на бедността: доказателства от Шри Ланка и Танзания. Кооперативен колеж

В Китай, кооперациите осигуряват 91% от микрокредитите.
[Global to Local]

Кредитни съюзи предоставят система за парични преводи, която дава възможност за най-ниски разходи за парични преводи от работещите в развитите страни до семействата в развиващите се страни, което е особено важно в Латинска Америка
[*МОТ Програмата за устойчиви предприятия: устойчивост на кооперативния бизнес модел по време на криза , стр. 26.]*

Кооперациите, за производство на електроенергия от вятърни централи се увеличават. Моделът, при който местните общности осигуряват финансиране за вятърни генератори им позволява да намалят енергийните разходи в дългосрочен план, е популярно в скандинавските страни, но също и в други страни през последното десетилетие: напр. в Северна Фризия, Германия, 90% от 60 ветрени паркове са собственост на общността; „Национален вятър", компания в Минеаполис, основана през 2003 г., развива мащабни обществени проекти за вятърна енергия, които имат общ капацитет от над 4000 MW и се стреми да съживи икономиката в селските райони чрез насърчаване на инвестиции в местни възобновяеми енергийни източници.

Целта да се позиционират кооперациите като съзидатели на устойчивостта следва да включва създаване на широко обществено разбиране за устойчивостта на бизнеса на кооперациите. Продължава напрежението в рамките на всеки бизнес за балансирането на икономическия, социалния и екологичния интереси, но чрез търсене задоволяване потребностите на обикновените граждани, кооперации се стремят да преследват сближаване между тези интереси. Това води до по-голяма организационна устойчивост.
На последно място, целта трябва да включва амбицията за кооперациите в световен мащаб, чрез МКА да повлияят на гео-политическия ред в тази жизнено важна област, където индивидуалните правителствата изпитват трудности да направят така, че да се придържат към ангажиментите си.

Как биха могли да бъдат постигнати тези цели?

В центъра на тази стратегия трябва да бъдат общите усилия за събиране и популяризиране на правилните данни за кооперациите. Това включва следните точки:

ВЪЗМОЖНИ ИЛИ ИНДИКАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ

- **Иновации в отчетността:** кооперативния сектор трябва да заеме първенството. Вече има голям брой инициативи, посредством които фирмите, социалните предприятия и благотворителни организации се насърчават да отчитат нефинансови показатели, като "залагане на тройния стандарт при счетоводството" (TBL), "подхода за точкова система на баланса", "социална възвръщаемост на инвестициите" (SROI), "отчет за социално въздействие", измерване на „благосъстоянието". Някои от тези опити целят превръщане обратно на целите си в парично изражение, както е случаят с SROI; правителствата правят това, когато се стремят да изчислят разходите за негативните последици върху околната среда. Други (като TBL) представят конкурентна форма на оценка.
  Много от тези форми на отчитане са разработени от фирми, които са ориентиран към печалба, за да ги накара да разширят своите отчетни практики извън стандартните финансови данни. Кооперациите ще спечелят много, ако това излезе на дневен ред, тъй като това, което правят е средство за доказване на тяхното положително въздействие.
  Могат да се разработят специфични кооперативни инструменти за измерване на постиженията, но върху това трябва да се работи.
  Използването на социалното одитиране е важно, за да се проверят фактите за представянето. Кооперациите трябва да са водещи в областта на развитието на принципи и стандарти за такъв одит, както акционерните дружества ръководиха(и доминираха развитието на принципи и стандарти за финансова отчетност и одит).
- **Казуси:** Разнообразието на кооперативните форми и цели не е достатъчно признато.
  Казуси и истории от първо лице, които показват важността и приноса на кооперациите в сферата на образованието, здравните и други обществени цели е важно да бъдат представени. Потребителните кооперации за производство на енергия имат решителен принос за прехода към икономика с ниски въглеродни емисии, което трябва да се подчертае.

- **Събиране на доказателства:** За да покаже техния принос за устойчивостта на обществените лица, които определят политиките, се цени икономическият анализ на "положителните външни фактори" на кооперациите. Съществуват редица техники (известни като "условна оценка"), която отчита ползата от стоки, които не са предназначени за пазара, а такива като здравеопазване и чиста околна среда. Трябва да се предоставят факти пред МКА за улесняване създаването на виртуална банка от данни.

- **Обществено застъпничество:** Посланието за кооперациите вече не може да се ограничава само до езика на демократичното управление от членовете. Трябва да бъде разширено и сега трябва да се включи препратка към устойчивостта, така че да привлече интереса на лицата, определящи публичните политики, широката общественост и младите хора.

- **Технологии:** кооперативният сектор трябва да се стреми да се превърне в лидер по отношение на развитието и използването на технологии и социални системи, които особено допринасят за ползи за хората, без да се унищожава екосистемата.

- **Практики за управление:** кооперативният сектор трябва да направи повече, за да развие и насърчи отличителни управленски практики, които отразяват демократичните ценности и дългосрочният хоризонт на кооперативния бизнес модел и които ще използва напълно потенциалното кооперативно предимство.

- **Укрепване и Интегриране на кооперативната бизнес мрежа:** кооперативният сектор трябва да определи и премахне бариерите пред сътрудничество между отделните кооперации, включително когато е възможно, да интегрира системи, като например обществените поръчки, използвайки принципа на субсидиарността.

„Кооперациите имат значим принос
в преминаването към ниско въглеродна икономика"

3. Идентичност

"Създаване на кооперативно послание и защита на кооперативната идентичност"

В един свят, страдащ от дефицит на демократично представителство и от недалновидност, кооперациите демонстрират как може да се прави бизнес по различен начин, не само с цел собствена полза, но и полза на света. Въпреки това, за да се разпространи това ценно послание, трябва да има яснота за това как кооперациите могат да се определят и разграничат. Това е важно за самото движение и за създаването на силно чувство на споделена идентичност, а също така е важно, че има кооперативно послание или "марка", които са разработени и се отличават от останалите форми на бизнес.

Пренаселено е мястото на пазара за "социалния" или "етичния" бизнес. "Корпоративна социална отговорност" и "социално предприятие" са два примера за това, как общоприети бизнес модели сменят визията и марката си с цел преследване на максимална печалба. Къде се вписват кооперациите във всичко това? Как те на второ място откриват и изпреварват инвеститорските корпорации?
Голямото предимство, което кооперациите потенциално притежават са Кооперативните Принципи. Кооперациите не просто са различни благодарение на някаква промяна в имиджа - те фундаментално са различни.
Техните трайни ползи не са просто допълнение към традиционен бизнес модел, те се различават по своята структура, управление, дейност и оценка на резултатите. С повишаване на скептичността на потребителя към „еко продажбите" на корпоративните марки, кооперациите запазват автентичност, с каквато никой друг етичен бизнес модел не може да се сравнява.

Тези, които участват в кооперативното движение, могат да твърдят, че няма две мнения по въпроса за това какво представлява кооперацията и отговорът се крие в позоваването на Декларацията за кооперативна идентичност на МКА. Въпреки това, степента, до която кооперативните принципи се прилагат или не се прилагат силно варира. Така че, за много хора кооперативните принципи не предлагат адекватно обяснение или яснота на дефинициите. Това включва регулаторните органи и политиците, много от които търсят насоки за това как да се разграничат "автентичните" кооперации от "фалшивите" и са загрижени, че кооперативните регламенти са "заложени", като средство за избягване на прозрачност или конкурентност. Това също така включва по-широката общност от потенциални членове и по-младите поколения, които могат да бъдат привлечени към движение, което е етично и дава възможност за участие, но чието послание понякога изглежда размито сред множеството от послания и използва език, който не винаги е резонен. Сектор, които е фундаментално с отворен код, е разрушителен по отношение позициониране на пазара, и е независим от гледна точна на установените потребности да се научи да комуникира за тези си присъщи функции ясно пред хората, които могат да се почувстват инстинктивно привлечени от тях.

Целта

Целта е да се изгради кооперативно послание и да се защити кооперативната идентичност, да се защити икономическия авторитет и положението „по-добър бизнес” за кооперациите. Важно е да се прави разлика между "идентичност" и "послание". Най-общо казано, "идентичност" е какво означават кооперациите за движението и своите членове; както и как се разпознава самото то, гледайки се в огледалото "посланието" е начинът, по който идентичността на кооперациите достига чрез различните канали за информация и се представя на външния свят, чрез обучение, предоставяне на информация, маркетингови, публични дейности, лога и други форми на ангажираност на тези, които не са членове.

Думата, която по-често се използва за обозначаване на посланието е „марка" и в рамките на движението хората го използват като нещо от първа ръка и говорят за изграждане на кооперативна „марка". Терминът "марка" не се използва с ентусиазъм в този контекст, защото в технически смисъл е термин, породен от частните права върху интелектуалната собственост и се асоциира с предотвратяване право на употребата, освен където е подходящо плащането да се извършва на собственика на правата. По общо казано, има какво да се направи още по въпроса с повърхностните познания на потребителите за марката, така че тя да се обогати и да стане по-привлекателна за потребителя. Нито едно от тях не съответства на кооперативния сектор, който е със силна вяра в дългосрочните ценности, желаещо да насърчи широкото разпространение на кооперативната идея, която може да се използва свободно от тези, които искат да следват нейните принципи.

Както казахме, движението има законен интерес в стремежа си да защити целостта на думата "кооперация”, така че с това да не се злоупотребява. Способността да се направи това варира между юрисдикциите, и за настоящите цели основният акцент е върху представянето на правилното послание за това как допринасят „кооперациите" в един свят, който до голяма степен е в неведение какво означава кооперация. Както следва от предходните две глави, Блупринтът се стреми да включи и участието и устойчивостта чрез кооперативните послания.

Международната година на кооперациите, обявена от ООН и придружаващото лого, показват положителния потенциал на едно общо отличително послание за движението, което може да се използва в различни области. Домейнът Дот Кооп тук дава възможност за ясно разграничаване. Кооперациите се нуждаят от по категорично послание, така че хората да са наясно за това какво избират, когато се изправят пред вариантите между кооперация или инвеститор или частен бизнес.

välkommen
VISKOGEN

Как може да се постигне целта?

ВЪЗМОЖНИ ИЛИ ИНДИКАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ

- Няма желание да се разклатят основите на Декларацията за кооперативна идентичност, така че Декларацията трябва да продължи да се разпространява.
  Въпреки, че Кооперативните принципи (съдържащи се в рамките на Декларацията за кооперативна идентичност) могат да бъдат успешно допълнени, сами по себе си могат успешно да се допълнят и от **Ръководство**, за да се адаптират към регулаторните рамки (това е свързано с Тема Четвърта по-долу).
  Разработване на Ръководство включва установяване на „нерушимата същност" - например какви са минималните изисквания зад "управлявани от техните членове" във 2-ия кооперативен принцип?
  Без такова ръководство е трудно или дори невъзможно регулаторните органи да имат необходимото правно основание за приемане или отхвърляне на предложеното устройство. Това ще помогне да се осигури ясна основа за МКА, на основата на която да се работи с националните органи и техните правителства, където има проблеми с поддържането на „нерушимата същност".
- Кооперациите трябва да помислят върху това как те са възприемани, и как те гледат на себе си и как комуникират с **младите хора**. Защита на техния интерес и положителен ангажимент може да бъде постигнато само, чрез разбиране на промяната на начина, по който те общуват и формират връзките помежду си, използвайки технологиите и социалните медии. Човешките взаимоотношения са в основата на кооперацията. Младите хора трябва да помогнат за формулиране на идентичността и посланията.
- Кооперациите също се нуждая от това да помислят как те са възприемани в по общ план от нечленовете и експертните общности. Възходът на термини като "социално предприятие", "корпоративна социална отговорност', „собствеността на служителите", "социални иновации", допринася за объркването, около това, което отличава кооперациите, което означава, че кооперациите често са възприемани като достатъчно различни, за да се разглеждат отделно по отношение на въпроси като например регулацията. **Посланието** поради това се нуждае от това, някои да следи за него, за да може да функционира в по-дългосрочен интерес на кооперациите. След разработването на Насоките, ще трябва да се разработи и подходящата фразеология, която да бъде разработена от гледна точка на проекцията на посланието.
- Да се обмисли възможността за използването на домейна **„дот кооп"** само от тези, които отговарят на изискванията за „кооперативната същност". Въпреки, че това може да отнеме известно време, това ще осигури най-видими доказателства за това, какво означава
  „кооперация". То има предимството на преминаването на границите на юрисдикцията. Тя също така ще осигури основата за МКА да достигне правителствата на държавите, чието законодателство пречи да се асоциира с „кооперативната същност", и в резултат на това те да бъдат изключвани от ползване на дот кооп (неизгодно конкурентно положение на тяхната икономика).

- Идентичността е важна за осигуряване на кооперативен глас в световния политически дебат. Част от това се отнася до приемането на кооперациите по света на общоприетите принципи, подкрепени от видими знаци за тяхното спазване. Степента, до която логото на 2012 – МГК е прието от общностите демонстрира силата на идентифицирането на споделени ценности през националните граници. Трябва да се обмисли, отделно от потенциалното използване на дот кооп за разработването на **общ символ**, който да е подобен на този възприет през 2012 – Международната година на кооперациите.

- Запознаване с кооперативни идеи и традиции трябва да бъдат включено в програмите на всички етапи на образованието. **Кооперативното образование** е най-добрият начин да се изгради разбиране за кооперативната идентичност и послания от възможно най-широк кръг лица.

- В програмите за обучение трябва да се даде разяснение към бъдещите лидери на кооперативната идентичност. Това трябва да бъде част от много по-широко популяризиране на кооперативната идентичност **сред бизнес училищата и професионални организации.** Проучване и развитие на теории, знания и идеи трябва да се насърчава и разширява, както и да се изгражда взаимодействие между мениджърите, практиктиците и академиците.

- Важно е да се осъществява **мониторинг на това как обществеността възприема кооперативното послание,** чрез проучване сред членовете и фокус групи в различните страни.

- **Солидарността сред кооперациите** трябва да бъде укрепена като се насърчат по-големите кооперации да заделят част от печалбите си за подкрепа за развитие на нови и малки кооперации.

- Както стана ясно от предишните две глави, този Блупринт предлага през следващите години движението да се стреми кооперациите да се отъждествяват **и с участието и с устойчивостта**. Това включва признаване на финансовата сигурност на кооперативните финансови институции и също така приноса на кооперациите за глобалната сигурност.

- Обсъждане създаването на **Световен списък с кооперативното наследство**, за да се повиши видимостта-какво въздействие имат кооперациите в модерната история.

4. Правна рамка

"Осигуряване на благоприятна правна рамка за растеж на кооперациите"

Ако представим един убедителен аргумент за това защо кооперациите са по-добри за дългосрочните интереси на света и ако обществото разбира по-добре какво е кооперация, това ще е причината този момент да е повратна точка за растеж. Това е по-вероятно да се случи и в някои случаи могат да се появят пречки, които трябва да се отстранят за постигане на растеж. Един от аспектите на това е процесът, чрез който кооперативните организации са представени в различните юрисдикции и този процес обикновено е част от националното законодателство.

Но има нещо повече от това. Мнението, че кооперациите са нестопанска форма на предприятие не е нещо необичайно. Налице е често неразбиране как точно работят те или ползите, които те предоставят (изострени от общата липса на застъпване на кооперативния бизнес модел в образованието и обучението на тези, които после ще продължат към световния бизнес). Тези фактори допринасят за финансови, правни и регулаторни инфраструктури, които по същество са разработени за по-голямото множество от предприятия, които са ориентирани към печалба и акционерните компании, но които са неподходящи за кооперациите в много важни отношения. Малко страни имат добро кооперативно законодателство.

Важно е за кооперациите да се противопоставят на всяка тенденция за имитиране на притежавано от инвеститор предприятия, спазващи оперативни, управленски и ръководни практики, които не отразяват отличителния характер на кооперациите. Това често може да бъде по-лесната опция, когато се работи в рамките на инфраструктура, предназначена за притежавани от инвеститори предприятия, освен ако кооперациите не се съпротивляват и борят за съответното признаване, отчитайки риска от загуба на техния отличителен характер и търговски предимства чрез едно такова изолиращо поведение. Мениджърите трябва да бъдат подкрепяни и окуражавани да направят това. Заключителната декларация на неотдавнашна конференция във Венеция призова за "регулаторна рамка и благоприятни политики, които да бъдат съгласувани с кооперативната форма и да благоприятстват развитието и". Този предлог има и своята предистория, включваща Резолюцията 56/114 на

Организацията на обединените нации, която призова правителствата (наред с другото) да насърчава и улеснява създаването на кооперации и да предприема подходящи мерки,за да се създаде подкрепяща и благоприятна среда за развитие на кооперациите и прилагане на Препоръка 193 на МОТ.

Важен аспект на подкрепяща правна рамка включва гарантирането, че кооперативното законодателство подчертава и защитава кооперативната идентичност. Всяка юрисдикция се нуждае от поставяне на законодателството в рамки по начин, по който да се включат кооперативните принципи и да са съобразени с контекста в съответното място, по начин по-който най-подходящо да отразява отличителната кооперативна идентичност.

МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА

В насърчаването на Препоръките за кооперациите 2002 г. (Препоръка 193 на МОТ) Международната организация на труда препоръчва (наред с други неща):

- Правителствата да осигурят подкрепяща политика и правна рамка в съответствие с естеството и функцията на кооперациите и да се ръководят от кооперативните ценности и принципи;
- Приемане на мерки за насърчаване потенциала на кооперациите във всички страни, независимо от нивото им на развитие за различни цели, включително създаването на дейности за генериране на доходи и заетост, развитие капацитета на човешките ресурси и знания за кооперациите, развитие на потенциала на бизнеса, повишаване нивата на спестявания и инвестициите, както и подобряване на социалното и икономическото благосъстояние;
- Популяризиране на кооперациите като един от стълбовете на националното и международното икономическо и социално развитие;
- Правителствата трябва да улеснят достъпа на кооперациите до поддържащи услуги, инвестиции, финанси и кредит;

Един от големите успехи на 2012 Международната година, е че политиците и регулаторите най-накрая започват да осъзнават какво отличава кооперациите и ползите, които те предоставят. Още много предстои да бъде направено в тази насока.

Трябва обаче да бъде предоставена помощ на законодателите и регулаторите, за да може кооперативната форма на предприятие да се адаптира в различните видове поддържащи правни рамки, които да засилят кооперативния растеж – нещо, от което всички ще имат полза.Трябва да се подчертае в самото начало, че преследването изпълнението на тази програма не означава да се настоява за специално третиране, субсидии или облагодетелстване. Кооперациите не са по-зависими от правителствена помощ, както и всяка друга форма на бизнес. Но не съществува бизнес в регулаторния вакуум, а растежът на бизнеса винаги зависи от основните правила и политики. През по-голямата част от историята си, кооперациите са успявали да осъществяват дейност, въпреки правните рамки, които са били създадени, за да облагодетелстват акционерните дружества. Кооперативното движение не очаква или иска да наклонява везните в своя полза. То има за цел по-доброто разбиране от страна на правителствата и законодателните органи за икономическите и социални ползи, които кооперативната форма може да предостави и подходяща правна рамка, която да отговори на по-широкото разнообразие от форми на собственост, отколкото има в момента.

През 2009 г. индийското правителство измени Конституцията си чрез Конституционен акт (111), който дава право да се формират кооперации като фундаментално право. Парламентът предостави правото да се създаде специализирана агенция по линия на Избирателната комисия, която може да проведе избори за кооперации.
http://agricoop.nic.in/cooperation/hpcc2009new.pdf]

Целта

Не може да има универсална, оптимално регулативна или правна рамка за кооперациите. Законодателството, регистрация на кооперациите и как те се третират в сравнение с други лица, е част от спецификите на националните юрисдикции и трябва да бъдат анализирани като такива. Затова трябва да се направят конкретни подобрения и да се лобира на национално ниво, което се основава на препоръките на ООН. Все пак, добрата среда на ниво държава за регистрация и регулация трябва да бъде подчертана, и националните органи, подкрепяни от МКА могат да се ангажират с лошите примери и да насърчат промяна.

В допълнение към оценката на съответните качества на рамките на юрисдикциите за регистрация, ролята на МКА е да представи доказателства за публичните/социални ползи и устойчивостта на кооперациите (виж темата „Устойчивост" по-горе), което ще засили фактите за правителствени реформи в подкрепа на кооперациите, особено в момент на фискална криза, когато много страни търсят нови форми на социална сигурност и обществено осигуряване. Предоставените факти може да бъдат убедителни в доводите, че кооперациите са по-ефективни в сравнение с конвенционалните бизнеси, защото "социалната" полза трябва да отчита и значително да допринася за общественото благо.

В последствие този аргумент осигурява база за сравнение за това как действащите национални закони се отнасят и до кооперациите в редица области и дали приносът за националното обществено благо предполага различно третиране на кооперациите. Например, това може да обоснове разликата в третирането в данъчното законодателство или в областта на конкуренцията и антитръстовото законодателство. Тя може също така да засегне прилагането на регулаторния закон, например за набирането на капитал и законите, които засягат договореностите с правителствата. Значението на тази област не бива да се пренебрегва, тъй като в момента кооперациите могат да бъдат в неравностойно положение в сравнение с други стопански субекти.

За да се даде един прост пример, законодателството в областта на конкуренцията и антитръстовете постепенно беше въведено в много юрисдикции, предимно с цел предотвратяване на това частният бизнес да се ползва от различни облаги и да придобива последващо господстващо или монополно положение, чрез контролиране достъпа до стоки и услуги. Друг е въпросът дали е уместно тези закони да се прилагат по същия начин към кооперациите, които са учредени в съответната местна общност за осигуряване на достъп до стоки и услуги. Друг пример е закона за обществените поръчки, който се прилага за аутсорсване на публичните услуги: правила, създадени за да насърчат отворената и прозрачна конкуренция за предоставянето на такива услуги и в този закон трябва да се вземат предвид всички съответни фактори.

Как биха могли да бъдат постигнати тези цели?

ВЪЗМОЖНИ ИЛИ ИНДИКАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ

- **Помощ може да бъде предоставена на регистраторите и регулаторните органи** чрез:
  - създаването на Международна мрежа от регистратори и регулатори
  - разработване на Насоки за това как да се прилагат принципите

- **Помощ може да се предостави на националните парламентаристи, законодатели и политици** чрез изготвяне на сравнителен анализ за начина, по който законите се прилагат към кооперациите в различните юрисдикции.
  - Например, през 2009 г. МКА регион Америка публикува документ, очертаващ рамковото законодателство за страните от Латинска Америка, с което се актуализира предишната версия, датираща от 1988 година. Рамковото законодателство не е предназначено да бъде модел, който да се копира от законодателите в другите страни. Неговата цел е да предостави насоки за ключови аспекти на кооперативното законодателство, които са извлечени от съдебната практика, научните изследвания, както и сравнителното право.
  - Още една илюстрация е неотдавнашната инициатива да се създаде група за проучване на Европейското кооперативно законодателство (SGECOL), която ще прегледа Принципите на Европейското кооперативно право (Pecol) като първия си изследователски проект. Общата цел на SGECOL е да осъществи сравнително проучване на кооперативното законодателство в Европа, като по този начин се насърчава повишаване осведомеността и разбирането на кооперативното законодателство в рамките на правните, академични и правителствени общности на национално, европейско и международно ниво. SGECOL възнамерява да постигне тази цел чрез различни инициативи за изследвания в областта на кооперативното право, като се започне с изготвянето на Pecol.
  - Интегриране на дневния ред на кооперациите в програмите на глобалните институции за развитие, като Световната банка, както и с междуправителствени органи, като G8 и G20, които определят политиките.
  - Развиване на капацитета да отговорят на възможностите за кооперациите, породени от глобални и регионални политически събития и промени.

- **Могат да бъдат публикувани** доказателства за социалната и обществената полза на кооперациите. Това доказателство трябва да бъде представено по такъв начин, че чрез него да се подкрепят аргументите в полза подходящо третиране на кооперациите в законите в различните юрисдикции и на различните нива на икономическо развитие.

- Що се отнася до посочената по-горе „Идентичност", има необходимост от **изграждане на „кооперативната същност"** за това какво означава да бъдеш кооперация. Това очевидно е важно, като основа за осигуряване на различно третиране на кооперациите в рамките на националните правни системи, защото трябва да има здрава връзка между данните за социална и обществена полза и минималните критерии, за да бъдат третирани като кооперация. Това ще бъде от съществено значение, когато, например, се ползва различно фискално или регулаторно третиране за кооперациите, тъй като в противен случай ще се предявят лъжливи претенции за право. Това е особено трудна област, към която трябва да насочим вниманието си, както бе подчертано в наскоро публикуваната книга от Антонио Фичи.
- Следва да се разработи механизъм или инструмент за оценка на **националните правни рамки** и степента, до която те дават възможност за развитие и подкрепа на кооперациите. Може да бъде изготвена таблица на юрисдикциите, подчертаваща слабостите, добър начин да се посочат по-слабите изпълнители и да се даде възможност да се ангажират с тях при политическо лобиране, основано на демонстративни фактори.
- Създаване на база данни за знания за кооперациите, с цел да се измери и демонстрира въздействието и да се улесни преноса на знания.

5. Капитал

"Осигуряване надежден кооперативен капитал, гарантиран от управление от членовете"

Бизнесът не може да функционира без капитал и кооперациите не са изключение. За да продължават да имат възможност да заемат средства (заемен капитал), се нуждаят от финансиране на техния дългосрочен бизнес, за чиято цел обикновено се нуждаят от някаква форма на капитал с дългосрочен риск и с по-малко загуби. Кооперативният капитал обикновено идва или от членовете под формата на дялов капитал или неразпределена печалба (резерви). По дефиниция,неразпределената печалба отнема време да се формира и очевидно не е наличен при стартиране. Исторически погледнато, кооперациите се финансират от парични средства, депозирани от членовете, във времената преди да се появят големите банки. Членовете държат спестяванията си в кооперацията и могат да ги изтеглят, когато е необходимо.

Дяловият капитал, които подлежи на изтегляне с известни изключения вече не осигурява необходимия капитал. Широко разпространената възможност да се ползват финансови институции и услуги означава, че хората вече не се нуждаят от това кооперацията да бъде сигурно убежище за техните пари. Капиталът, който по желание може да бъдат изтеглен, в съвременния контекст обикновено не предоставя достатъчно стабилна основа за финансиране на бизнеса. Кооперациите в много юрисдикции следователно се изправят пред проблем по отношение на достъпа до капитал. При инвеститорските бизнеси се набира капитал от тези, които търсят основно финансова възвръщаемост.Това може да бъде по отношение на приходите от дивидентите или ръст на капитала от бизнеса през определен период от време или комбинация от двете. Традиционно "дяловият капитал" предоставя ползи, базирани на принципа, че собствеността на дялове дава право на инвеститора на пропорционален дял от базовата стойност на капитала на дружеството и пропорционален дял от печалбите, разпределени под формата на дивидент. Кооперативният капитал е различен по отношение и на двата принципа. На първо място, член-кооператора има право да получи обратно от кооперацията размера на парите, депозирани или внесени за дялови вноски. По този начин се отменя правото на дял върху съответния капитал. На второ място, докато кооперациите могат да плащат лихви върху капитала, според 3-ия кооперативен принцип членовете получават "ограничена компенсация на внесения капитал като условие за членство". До степента, до която печалбите или излишъка се разпределят между членовете, това разпределянето е пропорционално на дяловете на членовете в кооперацията. В сравнение с капиталовата компания за дялово финансиране, кооперативният капитал не предлага на инвеститорите равностойни икономически ползи. В резултат на това, тя не е толкова икономически атрактивна и има слаб интерес от страна на инвеститорите. Но това, което кооперациите могат да предложат на обществото (повече отколкото инвеститорите, търсещи печалба), е привлекателността в сравнение с по-широкото въздействие на инвеститорските фирми и всичките причини, изложени по-горе. Как да се запълни тази празнина?

> „Ние се нуждаем от капитал, които е социално конструктивен, отколкото деструктивен и по-стабилен, отколкото дестабилизиращ. Нуждаем се капиталът, които е ограничен и контролиран и директно насочен към задоволяване на потребностите на хората, а не на алчността на хората. Кооперативният капитал е конструктивен, стабилизиращ и ограничен. Светът се нуждае от кооперативния капитал и начини за отклоняване на спестяванията от това да станеш инвеститор към превръщането им в кооперативен капитал."
> *Webb и другите (2010) Кооперативния Капитал: какъв е той и*

Каква е целта?

Лесно е да се направи тази тема сложна технически, дори донякъде мистериозна – като търсене на Светия Граал. По същество, тя включва съчетаване на нашите потребности като граждани за безопасно място, в което да пазим парите си, от които не се нуждаем точно сега, но които ще са ни необходими в бъдеще, с потребностите на бизнеса, който изисква капитал, за да се развива и да отговаря на нашите променящите се потребности.

Историята на последните 150 години е такава, че хората се превърнаха в инвеститори. "Инвестиране" обикновено означава влагане на пари някъде, където се стремим да получим най-добра възвръщаемост. Това е думата, която обикновено се използва във връзка с влагането на пари в акции на компания. Повечето хора в развитите икономики са станали инвеститори, независимо дали умишлено или не, чрез своите пенсионни спестявания и други финансови продукти, като застраховките, предоставяни от инвеститорския модел на собственост. Максимизиране на печалбата, благодарение на нашите спестявания е станало норма, и ние сме се пристрастили към нея. Но в последните четири години, икономическата криза разкри някои слабости на този модел – сега има ясна необходимост от нещо по-добро.

Намирането на успешния модел означава не просто промяна, в това как функционира бизнеса, чрез създаването на нови бизнеси, които като кооперациите е по-вероятно в дългосрочен план да задоволяват потребностите на хората. Това означава също така промяна в поведението на хората. Всички имаме потребност да спрем да се държим като инвеститори, които гледат как да максимизират печалбата; ако искаме по- добър свят, трябва да вложим средствата си там където най-вероятно ще допринесат за изграждането на по-добър свят. Няма да изпълнят тази роля, ако ги инвестираме в еднакви по размер дялови вноски.

Ако това не е било поради факта, че има много силни доказателства, че хората вече се променят, по начина, по който използват средствата си, това може би изглежда като едно безнадеждно идеалистично предположение. Но отношението към богатството, парите и къде ги държат хората се е променило драматично. От „Даряване на грижа" на Бил Гейтс и 30 други милиардери в САЩ, които даряват най-малко 50% от богатството си за благотворителност до реакцията на обикновените хора от цунамито през 2004 г., земетресението и цунамито в Япония през 2011 г. и други големи бедствия. От гнева на хората, видим от страниците за финанси на водещите вестници до поведението и възнагражденията на банкерите, до кампанията „Премести парите си" идвижението „Окупирай". Ние живеем във времена на голяма промяна, когато се променят обществените нагласи и мотивация. Капиталовите инструменти трябва да бъдат в унисон с нагласите и мотивацията на днешния ден. Така че, целта е да се осигури надеждно доказателство за бъдещето на кооперациите, което хората да могат да припознаят, разбират и да вярват в него (виж глава 3 по-горе) и след това да предоставят правилния механизъм, чрез който те могат да използват средствата си, за да си гарантират бъдещето. Това означава, че финансовото предложение, което предвижда възвръщаемост, но без да се разрушава кооперативната идентичност; и която дава възможност на хората да имат достъп до средствата си, когато се нуждаят от тях. Това означава също, проучване на по-широки възможности за достъп до капитал извън традиционното членство, но без компромис по отношение на управление от членовете.

Това е контекстът, в който подходящите финансови инструменти, чрез които хората могат да финансират кооперации, е от съществено значение. Това е територия, много добре проучена от гледна точка на дружествата, но в същото време не е вложена достатъчно енергия в това да се разбере какви са финансовите инструменти на кооперациите.

Необходими са инструменти, които осигуряват условия парите да бъдат вложени и изплатени от кооперациите и които:

- Осигуряват стабилна основа за дейността на кооперацията;
- Осигуряват подходящ "изход" за предоставящите средства, в контекста, в който пазара на акции не е много подходящ и
- Не нарушава или подкопава кооперативния характер на икономическата структура, включително управление от членовете и ангажираност към кооперативна идентичност.

Как биха могли да бъдат постигнати тези цели?

ВЪЗМОЖНИ ИЛИ ИНДИКАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ

- Популяризиране и насърчаване на общо **финансиране** на кооперациите от съществуващите членове;
- Сигурност, че кооперациите имат **ясно предложение** към предоставящите средства;
- Насърчаване на **вътрешната обмяна на идеи** и опит между юрисдикциите и връзката с капиталовите и финансови инструменти;
- Разработване на модерен общоприложим **финансов инструмент**, който е категоризиран като рисков капитал и отговаря на потребностите на кооперативните бизнеси и тези, които финансират кооперациите;
- Разработването на набор от варианти на общ модел, подхождащ на различните по размер кооперации и сектори;
- Определяне на институциите, които могат да действат като **агрегатори или посредници** за бизнеса (малък и голям) нуждаещ се от капитал;
- Използване на **кооперативния фонд за глобално развитие** за подкрепа на създаването на нови финансови инструменти;
- Предприемане на **изследвания за променящите се нагласи и мотивация** за финансиране, както и за нови финансови инструменти;
- Преглед на рисковете и възможностите, създадени чрез използването на дъщерни корпоративни субекти и други **групови структури** и създаване на кооперативна група от клъстери, за набиране и натрупване на капитал;
- Подчертаване на факта, че кооперативния капитал е **вдъхновяващ модел**, в сравнение с другите, чиито капитал е ориентиран към печалба;
- Създаване на кооперативен специфичен **индекс** за измерване на растежа и представянето;
- Лобиране за **счетоводните стандарти**, признаващи уникалните възможности на кооперативния модел;
- Повишаване на **глобалната търговия между кооперации** чрез посреднически споразумения и структури за споделени услуги.
-

Заключение

Стратегически план 2020: безспорно амбициозна задача

Когато кооперативните пионери за първи път осъществяват новите си идеи, тези идеи осигуряват начин хората да задоволят своите потребности в период, когато частните инвеститори не успяват.

Днес, тези идеи са нужни на всички нас. Поради кризата традиционните начини за осъществяване на бизнес претърпяха провал, където печалбите и растежа бяха по-важни от устойчивостта и интересите на отделните хора отколкото за важността на общите интереси.

Кооперативните идеи са работещи, но и днес много хора все още не знаят това. Ето защо, този Блупринт за Кооперативна декада е амбициозен в отправянето на ясно послание и разпространяването му до световната общност, която към момента дори не си представя какво са постигнали кооперациите.

Планът е също така амбициозен, защото дава възможност на всички хора да направят това, което считат, че е възможно; и план, който позволява на всички хора – мъже и жени, възрастни и млади да преодолеят препятствията, които им пречат в реализирането на поставените цели.

Международната година на кооперациите беше катализатор за кооперациите и хората, които вярват в кооперативната идея. Тя бе платформа за стартирането на Кооперативната Декада. Времето и ситуацията изискваха този амбициозен план и ето защо, че МКА прие това предизвикателство и разработи Блупринта.

Това е документ, който МКА не може да разработи самостоятелно. МКА определено има своята си роля, и възнамерява да отговори на настоящото предизвикателство.

За да бъде Блупринтът значим и ефективен е необходимо да бъде подкрепен от националните структури, кооперациите и всички хора, които вярват в начинът, по които кооперациите осъществяват бизнес. Кооперациите трябва да дават пример, като си сътрудничат помежду си.

Всички ние сега изпълняваме определена роля, за да гарантираме изпълнението на Визия 2020.

Международен кооперативен алианс

Международният кооперативен алианс (ICA) е независима, неправителствена организация, създадена през 1895 да обединява, представлява и да служи на кооперациите в световен мащаб. Тя осигурява глобален глас и форум за знания, опит и координирани действия за кооперациите.

Членовете на МКА са международни и национални кооперативни организации от всички сектори на икономиката, включително селско стопанство, банково дело, търговия, рибарство, здравеопазване, жилищното настаняване, застраховане и трудови кооперации. МКА има членове от 100 страни, представляващи един милиард души от целия свят.
1 милиард души работят за кооперациите на местно ниво.

KELLOG COLLEGE

ЦЕНТЪР ЗА ФИНАНСОВ И СОБСТВЕН БИЗНЕС ОКСФОРДСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Центърът е базиран в Келог, един от най-големите и международно признати колежи на университета в Оксфорд. Колежът в Келог подкрепя ученето през целия живот, което е начинът, по който работи университета, давайки възможност за продължаващото обучение и професионално развитие на зрели и задочни студенти.

Политици , учени и граждани в най-общ план проявяват засилен интерес към подхода на участие чрез ангажирането на заинтересованите страни, създаден от кооперациите и взаимоспомагателните организации. Промените, които настъпиха във Великобритания и глобалните икономики повишиха видимостта на кооперативните и взаимоспомагателни бизнес сектори, с техните високи стандарти на корпоративна етика и отговорност на Общността и дългосрочни устойчиви стратегии. Тази променена среда предлага безпрецедентна възможност за мъдро лидерство и при условие че се основава на емпиричното, има място в световните изследвания и анализи, и узаконена чрез строга програма, отразяваща потребностите от действие на различните сектори.

Предметът на дейност на Център за финансов и собствен бизнес, Оксфордски университет е научни изследвания и професионално развитие чрез специални кратки курсове и образователни програми, насочени към потребностите на бизнеса на кооперативния и взаимоспомагателен сектори. С ангажимент да приложи тези знания и да ги разпространи, Центърът организира конференции, семинари и лекции за гости и насърчава създаването на мрежи и партньорството в рамките на и извън Оксфорд. Целите на Центъра са:

- Провеждане на изследвания в кооперативния и взаимоспомагателен сектори;
- Предоставяне на учебна програма, която е тясно съобразена с потребностите на съответните организации и развитието на настоящи и бъдещи лидери;
- Насърчаване на дебат и ново прогресивно мислене за кооперациите и взаимоспомогателнте практики;
- Работа със съществуващи експерти от кооперативния и взаимоспомагателен сектор за създаване на глобална мрежа от академици, практици и политици.

Кооперативна идентичност

Определение

Кооперация е автономна асоциация на лица, обединени по собствена воля с цел задоволяване на техните общи икономически, социални и културни потребности и стремежи в едно общо собствено и демократично контролирано предприятие.

Ценности

Кооперациите се основават на ценностите на самопомощ, самоотговорност, демокрация, равенство, справедливост и солидарност. Следвайки традицията на своите създатели, кооперативните членове вярват в етичните ценности на честността, откровеността, социалната отговорност и грижа за другите.

Принципи

Кооперативните принципи са правилата, от които се ръководят кооперациите и чрез които прилагат своите ценности на практика.

1ви Принцип: Доброволно и отворено за всички членство

Кооперациите са доброволни организации, отворени за всички хора, които могат да използват техните услуги и са готови да поемат отговорностите, свързани с членството, без дискриминация на полова, социална, политическа или религиозна основа.

2ри Принцип: Демократично управление от членовете

Кооперациите са демократични организации, които се управляват от своите членове, активно участващи в определянето на политиката и вземането на решения. Мъжете и жените, които са избрани като представители са отговорни пред членовете. На първо място, кооперациите имат равни права на глас (един член, един глас), кооперациите на другите нива също са организирани по демократичен начин.

3ти Принцип: Икономическо участие на членовете

Членовете допринасят по равно и демократично управляват, капитала на своя кооперация. Обикновено общата собственост на кооперацията представлява поне една част от този капитал. Членовете обикновено получават ограничена компенсация, ако има такава въобще, за капитала, с който влизат като предпоставка за членство.
Членовете разпределят остатъка за следните цели: развитие на кооперацията, например създаване на резерв, поне една част, от който ще бъде неделима; награждаване на членове пропорционално на транзакциите им в кооперацията; подкрепа на други дейности, одобрени от членовете.

4ти Принцип: Автономност и Независимост

Кооперациите са автономни организации за самопомощ, които се управляват от своите членове. Ако сключат договори с други организации, вкл. правителства или набират средства от външни източници, те следва да го правят като се уверят, че членовете могат да упражняват демократичен контрол и запазят своята коопоративна автономност.

5ти Принцип: Образование, Обучение и Информация

Кооперациите осигуряват образование и обучение на своите членове, избрани представители, управители и служители, за да могат те ефективно да допринасят за развитието на техните кооперации. Те информират обществеността – особено младите хора и лидерите на обществено мнение – за естеството и ползите от кооперирането.

6ти Принцип: Сътрудничество между Кооперациите

Кооперациите обслужват своите членове най-ефективно и утвърждават кооперативното движение като работят заедно чрез местни, национални, регионални и международни структури.

7ми Принцип: Грижа за обществото

Кооперациите работят за устойчиво развитие на своите общества чрез политиките, одобрени от техните членове.